

1.1. EVRENDEKİ MÜKEMMEL DÜZEN

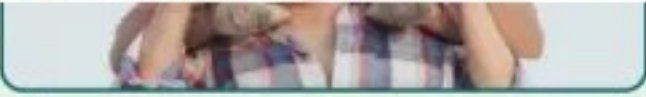
Konuya Başlarken

İnsan vücudu ve evren birçok döngüsel sürece sahiptir. İnsanda solunum, sindirim, dolaşım gibi faaliyetler gerçekleşirken evrende de suyun döngüsü, mevsimlerin oluşumu, gece ve gündüzün değişimi gerçekleşir.

1. Vücudunuzdaki ve evrendeki düzen hakkında neleri merak ediyorsunuz? Aklınıza gelen soruları defterinize not ediniz.

Gece ve gündüzün oluşması, mevsimlerin sıralanması ve besin zinciri evrendeki düzenin örnekleridir. Bu düzen, canlıların yaşamlarını devam ettirmesini sağlar.

Görsel 1.1

2. Görsel 1.1'den hareketle insan vücudunda hangi döngülerin meydana geldiğini yorumlayınız.

- (✓) Görsel incelemek
- (✓) Video/belgesel izlemek
- (✓) Tabiatı gözlemlemek
- (✓) Kitap okumak

âlem:
Yeryüzü ve gökyüzündeki nesnelerin oluşturduğu bütün evrenin adıdır (bk. Serinsu, 2009).

Evren, üzerinde yaşadığımız dünya ile tüm yıldız ve gezegenleri içine alan varlıklar bütünüdür. Bu varlıklar âleminde insan, akıl sahibi olması yönüyle diğer canlılardan ayrılır. Düşünen, sorgulayan ve akleden bir varlık olarak insan, her şeyi bilmek ve anlamak ister. Bunun için çevresini gözlemler, gördükleri üzerine düşünür. Gözlemleri hakkında araştırma yaparak olaylar arasında ilişki kurar.

İnsan ve evrenin işleyişi arasında bir benzerlik söz konusudur. İnsan vücudundaki her bir sistem birbiriyle etkileşime girerek vücudun sağlıklı bir şekilde çalışmasına ve vücut dengesinin korunmasına yardımcı olur. Evrendeki tabiat olaylarının gerçekleşmesi de doğal dengenin korunmasını sağlar. Örneğin insan susadığında vücut, su içme ihtiyacı hisseder. Benzer şekilde yeryüzündeki varlıkların su ihtiyacının karşılanması için su döngüsü gerçekleşir. Bu süreç, evrendeki hiçbir şeyin tesadüfen olmadığını aksine her şeyin mükemmel bir düzen içinde gerçekleştiğini gösterir.

İnsan vücudunun ölçülü ve dengeli yapısı, evrende var olan düzenin ipuçlarını içerir. İnsan kendi vücudunu gözlemleyerek de mükemmel düzenle ilgili sorularına cevaplar bulabilir. Vücudun genel dengesine göre her bir organ, kendi görevine uygun olarak yaratılmıştır. Örneğin göz, kulak, burun gibi uzuvlar insanın ihtiyaçlarına uygun olarak yerleştirilip şekillendirilmiştir. Hayvanların bedenlerinin, onların yaşayışlarına uygun olarak farklı farklı tasarlanmış olması da evrendeki düzenin varlığına işarettir. Havada, karada ve suda yaşayan canlıların her biri ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde donatılmıştır.

Yaşadığımız evrende gezegenlerden insanlara, bitkilerden hayvanlara kadar her şey bir uyum ve denge içindedir. Bu dengenin farkında olan insan, günlük hayatta karşılaştığı olayları anlamaya çalışır. Öncelikle üzerinde yaşadığı toprağın ne işe yaradığını düşünür. Toprağın bir fabrika gibi tohumu nasıl ağaca dönüştürdüğünü ve bu ağacın nasıl meyve verdiğini gözlemler. Ekinlerin nasıl yeşerdiğini, kuşların nasıl uçtuğunu, balıkların nasıl yüzdüğünü merak eder. Yağmur ve karın nasıl yağdığını; ayın, güneşin, bulutların ve rüzgârın niçin var olduğunu sorgular. İnsan, varlıkların bir amaç için yaratıldığını fark eder. Bunların kendiliğinden meydana gelebileceğini anlar.